

[Langsted]

Debatten her i dag foregår i lyset af de resultater, boligpolitikken har kunnet udvise i de sidste 4-5 år. Det kan være nyttigt med et tilbageblik for at belyse, hvorfor udviklingen er blevet, som den er, hvorfor der er bygget så mange parcelhuse, hvorfor der står så mange almennyttige boliger tomme.

Af en nylig offentliggjort statistik udarbejdet af Boligselskabernes Landsforening fremgår det med stor tydelighed, at bortset fra en pukkel i 1973-74 er der et behov for omkring 30.000 enfamiliehuse om året, altså et nogenlunde konstant behov år for år, og der er vel ingen, som tror, at disse huse påbegyndes og fuldføres i en jævn takt, uden at der er et behov, det vil sige et ønske om at bo på denne måde.

Samtidig er det samlede antal fuldførte boliger eller lejligheder i etageejendomme både med og uden offentlig støtte på det nærmeste halveret. Dette er udtryk for to ting: på den ene side at det ikke mere er ønskværdigt i så høj grad at bo i lejet bolig uanset standard, på den anden side at prisen af mange årsager er blevet for høj i forhold til omgivelser, serviceydelser m. m.

Man kan spørge sig selv, hvorfor udviklingen er blevet sådan bortset fra måske en generel mentalitetsændring i befolkningen mod dette gerne at ville have sit eget. Det er måske også udviklingen fra det lukkede landsbysamfund til et åbent bysamfund, som omfatter større og større landsdele.

Jeg tror på, at prisudviklingen på lejeboliger og boligmarkedet i det hele taget på den anden side kan tilskrives indførelse af boligskringen, som vi - lad mig slå det fast i alle tilfælde - absolut ikke kan afskaffe af rent sociale grunde, men prisudviklingen har sin rod i den af de almennyttige boligselskaber førte byggepolitik, som blev ført på baggrund af boligsikringen.

Jeg har selv oplevet, at man i et boligselskab sad og gned sig i hænderne med tanke på boligsikringen, som skulle komme: nu kan vi rigtig bygge stort og dyrt, for staten betaler halvdelen af huslejen, forglemmende at det er os alle sammen, der er staten, forglemmende at en kvadratmeter har sin pris, og at mange flere kvadratmeter har en totalpris, som måske ikke kan skaffes, fordi penge også har en pris, som vi kalder renten.

Når penge til at bygge for er en efterspurgt vare, må renten gå op. I dette forhold

ligger årsagen til en stor del af vort øjeblikkelige økonomiske uføre plus de mange tomme almennyttige boliger, som for de flestes vedkommende er for store og derfor ikke kan udlejes. Det er på den anden side alt sammen historie, som vi måske skal til at reparere på i denne folketingsssamling.

Det, det gælder om at slå fast, er ikke, om vi skal bygge 20.000, 30.000, 40.000 eller 50.000 boliger om året, for vi skal have plads i byggesektoren til den nødvendige fornyelse af vore industrianlæg tilmed, det et spørgsmål om, hvor mange kvadratmeter vi har råd til at bygge og samtidig holde en lavere rente. I det antal boliger må naturligvis også regnes den fornyelse og sanering af boligerne, som er nødvendig mange steder, og vi skal stadig tænke på, at når vi har 2 millioner boliger, er 40.000 højest et udtryk for omkring 2 pct. af boligbestanden, som kan fornyes om året.

Det er heller ikke et spørgsmål, om man skal bevillige de almennyttige boligselskaber 6.000, 8.000 eller 13.000 støttede boliger om året. Det tror jeg nok boligselskaberne, som jeg egentlig kender som på bunden reelle, hårdkogte, men alligevel sunde privatkapitalistiske virksomheder, nok selv skal finde ud af. De er i hvert fald ikke interesseret i endnu en gang at forbygge sig. Men de har stadig nok en opgave at udføre, måske også nye opgaver i forbindelse med fornyelsen og saneringen af den bestående boligmasse.

Ser vi tilbage på den forløbne fem års periode, som statistikken dækker, er antallet af boliger steget fra 1,8 millioner til over 2 millioner boliger, altså med mere end 10 pct. Alene antallet af ejerboliger er steget fra 846.000 til 1.035.000, altså størsteparten af stigningen. Og idet folkeregistertallet samtidig kun er steget med 113.000 til lidt over 5 millioner, giver dette et udtryk for vor stadig stigende boligstandard, en udvikling, vi fortsat ønsker at være med til at støtte, og som ikke kan findes i et statskapitalistisk samfund, som kommunisterne og ligestillede ønsker det.

I andre ordførertaler blev ejerlejlighedsproblematikken også taget op til debat. I største almindelighed skal jeg udtale, at vi i princippet går ind for ejerlejlighedsstanden. Men vi må på den anden side erkende, at der har været et par fæle huller i lovgivningen, således at der er indrettet ejerlejligheder